

EXPUNERE DE MOTIVE

privind propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Ori de câte ori apar evenimente care necesită schimbarea politicii penale, legiuitorul are sarcina de a modifica și crea norme juridice care să pună în acord legislația actuală în mod proporțional cu evoluția societății.

Dacă la diferite intervale de timp, o societate nu ar modifica cadrul legislativ după care funcționează, ar însemna că aceasta persista într-un conservatorism ce ar putea crea un vădit pericol în transformarea ei într-o societate de tip autoritar ce nu ar putea permite armonizarea normelor de conduită.

În acest sens, inițiatorii au înțeles să modifice anumite articole din Codul penal și Codul de procedură penală, precum și să creeze instituții noi în cadrul celor două acte normative după cum urmează:

I. Referitor la Legea 135/2010 privind Codul de procedură penală

1) În ceea ce privește modificarea art.103 "Aprecierea probelor" alin.(2) și a art.396 "Rezolvarea acțiunii penale" alin.(2) am decis modificarea sintagmei "dincolo de orice îndoială rezonabilă" cu sintagma "în afara oricărei îndoieli". Ambele texte ale celor două alineate se referă la pronunțarea condamnării de către judecător.

În textul actual, magistratul trebuie să constate "dincolo de orice îndoială rezonabilă" că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, aceasta însemnând că încă are dubii, dar totuși pronunță o condamnare, trecând peste aceste dubii care generează îndoieli.

Ambele texte vin în contradicție cu prevederile art.4 alin.(2) în care se prevede că: "După administrarea întregului probatoriu, orice îndoială informarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului", deci este esențială înlocuirea sintagmei "dincolo de orice îndoială rezonabilă" cu sintagma "în afara oricărei îndoieli".

2) La art.106 "Reguli speciale privind ascultarea" pentru a se evita eventuale abuzuri fie ale organelor judiciare, fie ale subiecților procesuali inițiatorii au gândit completarea actului procesual în sensul obligativității înregistrării cu mijloace audiovideo, sub sancțiunea nulității, a audierii, consemnării declarațiilor suspectului, inculpatului, persoanei vătămate și a martorului. De asemenea, pentru evitarea oricăror abuzuri, se propune un alineat nou care prevede că în cursul urmăririi penale, sub sancțiunea nulității, se interzice organelor judiciare să procedeze la ascultarea, audierea sau consemnarea de declarații ale suspectului sau inculpatului până la sosirea

aparatorului ales sau desemnat din oficiu, altfel, se va ajunge la incalcarea dreptului la aparare consacrat de Constitutie si de Curtea Europeana a drepturilor Omului.

3) La Art.139 „Supravegherea tehnica” se propune modificarea alin.(4) in sensul ca raportul dintre avocat si persoana pe care o asista sau o reprezinta nu poate forma obiectul supravegherii tehnice. Textul actual arata ca” raportul dintre avocat si persoana pe care o asista sau o reprezinta nu poate forma obiectul supravegherii tehnice decat daca exista date ca avocatul savarseste ori pregateste savarsirea unei infractiuni dintre cele prevazute la alin.(2)”, dar acelasi text nu prevede ca pregatirea ori savarsirea de infractiuni de catre avocat are vreo legatura de cauzalitate cu raportul dintre avocat si persoana pe care o asista, de aceea initiatorul considera ca teza de mai sus trebuie eliminata. Avocatul poate face obiectul unei supravegheri tehnice separate daca exista datele respective.

4) Art.141 "Autorizarea unor masuri de supraveghere tehnica de catre procuror" se abroga. Propunerea de abrogare se bazeaza pe incidenta art.140 alin.(3) in sensul ca cererea prin care se solicita incuviintarea supravegherii tehnice se solutioneaza in aceeasi zi, nejustificandu-se urgenta pentru care procurorul sa autorizeze, fara incuviintarea instantei, pe o durata de 48 de ore, masuri de supraveghere tehnica.

5) La art.173 „Numirea expertului”, alineatele (2) si (4) se modifica. In textul actual alegerea unui expert de catre organele judiciare se face in mod direct. Pentru a evita eventualele incompatibilitati si a asigura transparenta actului de justitie, se propune modificarea textelor cu obligatia procurorului sau judecatorului de a solicita, prin adresa, institutiilor prevazute de lege sa desemneze un expert care va fi numit in cauza pentru a efectua o expertiza. Din aceleasi considerente se propune si eliminarea tezei a II a a alineatului (4).

6) La art.175 „Drepturile si obligatiile expertului” alin.(2) se modifica si se propune completarea sa cu o noua teza „Sub sanctiunea nulitatii, daca in cauza, in timpul urmaririi penale procurorul a dispus efectuarea unei constatari de catre specialisti in care s-a raspuns la intrebari sau s-au cerut clarificari care fac obiectul expertizei ce urmeaza a se efectua, expertul nu se va raporta la continutul si concluziile raportului de constatare.” Pentru a lamuri unele aspecte in cauza, in vederea inceperii urmaririi penale impotriva persoanei cercetate, procurorul poate apela la specialisti angajati care fac parte din institutia de parchet sau alte institutii prevazute de lege, pentru a efectua o constatare tehnico stiintifica. Concluziile raportului de constatare tehnico stiintifica ar trebui sa identifice un eventual prejudiciu sau mecanisme de savarsire a infractiunilor comise de persoana cercetata. Dupa inceperea urmaririi penale, in cazul in care procurorul dispune efectuarea unei expertize, expertul desemnat va trebui sa raspunda in mod obiectiv la intrebarile ce fac obiectul expertizei fara insa a tine cont de continutul si concluziile raportului de constatare efectuat de specialisti, altfel ar fi influentat si nu ar mai da

dovada de obiectivitate, ocazie cu care ar exista suspiciunea rezonabila ca ancheta ar fi directionata, cu rea credinta de procuror intr-un sens defavorabil suspectului sau inculpatului.

7) La art.178 „Raportul de expertiza” , dupa alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu urmatorul cuprins: „Este interzis expertului ca in raportul de expertiza ce ii va intocmi sa faca mentiuni cu privire la vinovatia persoanelor ce fac obiectul cauzei penale in care s-a dispus efectuarea expertizei”. Este necesara introducerea acestui nou alineat, intrucat expertul cu ocazia intocmirii raportului de expertiza, trebuie sa aiba in vedere numai concluzii bazate pe cunostintele sale de specialitate prin care raspunde obiectivelor expertizei, fara insa a face mentiuni cu privire la vinovatie, sau de a face incadrari juridice suspectului sau inculpatului.

8) La art. 202: „Scopul, conditiile generale de aplicare si categoriile masurilor preventive” se propune modificarea alineatului (1) dupa cum urmeaza: Masurile preventive pot fi dispuse daca exista probe concrete din care rezulta dincolo de orice indoilei ca o persoana a savarsit o infractiune si daca sunt necesare in scopul asigurarii bunei desfasurari a procesului penal, al impiedicarii sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmarirea penala sau de la judecata ori al prevenirii savarsirii unei alte infractiuni. Motivul pentru care s-a propus modificarea sus mentionata a rezultat din faptul ca masurile preventive au un caracter exceptional si de aceea trebuie dispuse numai in conditiile aratate mai sus. Inlocuirea sintagmelor „indicii temeinice” si „suspiciune rezonabila” cu sintagma „dincolo de orice indoiala” este necesara avand in vedere ca organul judiciar, in baza probelor din dosar, nu trebuie sa aiba dubii in momentul in care propune sau dispune luarea unei asemenea masuri exceptionale. Vechile sintagme intra in contradictie cu caracterul exceptional al masurilor preventive, permitand luarea unor asemenea masuri numai pe baza de indicii si suspiciuni. Totul graviteaza in jurul probelor concrete in baza carora, procurorul sau judecatorul sa-si formeze convingerea ca dincolo de orice indoiala, o persoana a savarsit o infractiune iar aplicarea masurii preventive este necesara.

9) Art. 209: "Retinerea" Se propune modificarea alin. (5) care va avea urmatorul cuprins: Masura retinerii poate fi luata numai dupa audierea suspectului sau inculpatului, in prezenta avocatului ales ori numit din oficiu, cu respectarea dispozitiilor art.106 alin. (4).

10) La art. 223: „Conditiiile si cazurile de aplicare a masurii arestarii preventive” se propune modificarea alin. (1) si (2) care vor avea urmatorul cuprins: (1) „Masura arestarii preventive poate fi luata de catre judecatorul de drepturi si libertati in cursul urmaririi penale, de catre judecatorul de camera preliminara in procedura de camera preliminara, sau de catre instanta de judecata in fata careia se afla cauza, in cursul judecatii, numai daca exista probe concrete din care rezulta ca inculpatul a savarsit o infractiune pentru

care legea prevede pedeapsa detentiunii pe viata sau a inchisorii de 5 ani sau mai mare si daca exista una din urmatoarele situatii:

a) inculpatul a fugit ori s-a ascuns, in scopul de a se sustrage de la urmarirea penala sau de la judecata, ori a facut pregatiri de orice natura pentru astfel de acte;

b) inculpatul incearca sa influenteze un alt participant la comiterea infractiunii, un martor ori un expert sau sa distruga, sa altereze, sa ascunda ori sa sustraga mijloace materiale de proba sau sa determine o alta persoana sa aiba un astfel de comportament;

c) inculpatul exercita presiuni asupra persoanei vatamate sau incearca sa realizeze o intelegere frauduloasa cu aceasta;

d) exista probe concrete din care rezulta, dincolo de orice indoiala, ca dupa punerea in miscare a actiunii penale impotriva sa, inculpatul a savarsit cu intentie o noua infractiune sau pregateste savarsirea unei noi infractiuni;

e) cand in baza evaluarii gravitatii faptei, a modului si circumstantelor in care a fost savarsita, se constata ca privarea de libertate a inculpatului este necesara pentru inlaturarea unei stari de pericol pentru ordinea publica.

(2) Masura arestarii preventive a inculpatului poate fi luata si daca exista probe din care rezulta ca acesta a savarsit mai mult de doua infractiuni pentru care legea prevede pedeapsa Inchisorii pana la 5 ani dar nu mai mica de 3 ani, in vreuna din conditiile prevazute la alin. (1) lit. a)- e)."

Masurile preventive au caracter exceptional, mai ales masura arestarii preventive. Initiatorul propune ca masura arestarii preventive sa fie luata numai daca exista probe concrete din care rezulta ca inculpatul a savarsit o infractiune pentru care legea prevede pedeapsa detentiunii pe viata sau a inchisorii de 5 ani sau mai mare si daca exista una din situatiile prevazute mai sus. In ceea ce priveste inlocuirea sintagmei din textul actual „daca exista probe din care rezulta suspiciunea rezonabila” cu sintagma din textul propus „probe concrete din care rezulta dincolo de orice indoiala” aceasta a fost explicata la pct.9. In plus, initiatorul a propus o conditie obligatorie pentru luarea masurii arestarii ca pedeapsa prevazuta de lege pentru infractiunea savarsita de inculpat sa fie inchisoarea de 5 ani sau mai mare.

Introducerea acestui prag este necesara, intrucat arestarea avand un caracter exceptional nu poate fi aplicata pentru savarsirea unei infractiuni care genereaza un pericol social redus pentru ordinea publica, iar privarea de libertate nu s-ar justifica, chiar si in conditiile prevazute la lit.(a)- (e). Totusi, se propune luarea masurii arestarii preventive daca inculpatul a savarsit mai mult de 2 infractiuni pentru care legea prevede pedeapsa inchisorii pana la 5 ani dar nu mai mica de 3 ani in conditiile prevazute la lit.(a) - (e) considerand ca in acest caz pericolul social nu mai este unul redus iar privarea de libertate este necesara.

11. La articolul 224, dupa alineatul (2) se propune introducerea unui nou alineat, alin. (3) cu urmatorul cuprins: „Procurorul nu poate decide aplicarea

unei masuri preventive sau cu privire la propunerea de arestare preventiva a suspectului ori inculpatului, in functie de denuntul facut de acesta impotriva altor persoane care au savarsit fapte ce nu au legatura cu obiectul cauzei sau al cererii prin care se solicita arestarea preventiva." Introducerea acestui nou alineat este necesara avand in vedere faptul ca procurorul, in virtutea atributiilor de serviciu ce i confera ia decizii care pot influenta actul de justitie, poate genera un abuz de putere in sensul conditionarii aplicarii masurilor preventive in functie de un denunt facut de suspect sau inculpat impotriva altor persoane care au savarsit infractiuni ce nu au legatura cu obiectul cauzei sau cu obiectul cererii prin care propune arestarea acestuia. Daca suspectul sau inculpatul formuleaza un denunt in conditiile de mai sus, acesta poate beneficia, in conditiile legii, de o reducere a pedepsei daca va fi condamnat la o pedeapsa prevazuta cu inchisoarea, el nu va putea fi favorizat prin neaplicarea unei masuri preventive sau aplicarea unei asemenea masuri mai usoare.

12. La articolul 225, dupa alineatul (8), se introduce un nou alineat, alin. (9), cu urmatorul cuprins: „La luarea hotararii asupra cererii prin care se propune arestarea preventiva a inculpatului, judecatorul de drepturi si libertati nu se va putea pronunta in sensul luarii unei decizii in functie de denuntul facut de inculpat impotriva altor persoane care au savarsit fapte ce nu au legatura cu obiectul cererii." Judecatorul de drepturi si libertati in luarea deciziei asupra cererii prin care se propune arestarea preventiva a inculpatului trebuie sa evalueze numai probele care au fost administrate in legatura cu persoana inculpatului si cu faptele ce fac obiectul cererii. Daca magistratul judecator, in decizia pe care o va lua, ar lua in calcul si denuntul facut de inculpat in conditiile de mai sus, ar excede obiectului cererii cu care a fost investit sa judece si ar putea inclina balanta in favoarea denuntatorului, neaplicandu-i o masura preventiva sau aplicandu-i una mai usoara. Asa cum am aratat la pct.11, denuntatorul poate beneficia de o reducere a pedepsei in conditiile legii, favorizarea situatiei procesuale a acestuia de catre judecator prin neaplicarea unei masuri preventive sau aplicarea uneia mai usoara ar duce la incalcarea legii. De aceea judecatorul trebuie sa se raporteze numai la obiectul cererii cu care a fost investit sa judece.

13. La art. 265: "Mandatul de aducere" se propune modificarea alin.(2) si (4) care vor avea urmatorul cuprins:

(2) In mod exceptional, suspectul sau inculpatul poate fi adus cu mandat de aducere, chiar inainte de a fi fost chemat prin citatie, daca exista date si indicii temeinice ca acesta se sustrage urmaririi penale sau judecatii, sau prezenta sa imediata in fata organului judiciar este necesara in interesul efectuarii unor acte procesuale ce comporta urgenta.

(4) In cazurile prevazute la alin. (1) si (2) atunci cand pentru executarea mandatului de aducere este necesara patrunderea fara consimtament intr-un domiciliu sau sediu, in cursul urmaririi penale mandatul de aducere poate fi dispus, la cererea motivata a procurorului, de judecatorul de drepturi si libertati

de la instanța careia i-ar reveni competența să judece cauza în prima instanță sau de la instanța corespunzătoare în grad acesteia în a cărei circumscripție se afla sediul parchetului din care face parte procurorul.

Initiatorii propun introducerea caracterului excepțional și a situației de urgență în cadrul măsurii procesuale a mandatului de aducere, altfel executarea mandatului de aducere așa cum este prevăzută în textul în vigoare „Suspectul sau inculpatul poate fi adus cu mandat de aducere, chiar înainte de a fi fost chemat prin citatie, dacă această măsură se impune în interesul rezolvării cauzei” ar putea duce deseori la un abuz de putere al organului judiciar. Sintagma această măsură se impune în interesul rezolvării cauzei nu este suficientă pentru a emite un mandat de aducere fără justificarea caracterului excepțional și al urgenței, lipsa acestora ar duce la încălcarea dispozițiilor art.11 din Codul de procedură penală care consacră respectarea demnității umane și a vieții private.

14. La art. 542: "Actiunea în regres" se propune modificarea alin.(1) care va avea următorul cuprins: (1) În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o altă instanță internațională pentru vreunul din cazurile prevăzute de art. 538 și 539, promovarea acțiunii în regres pentru recuperarea sumei achitate are caracter obligatoriu împotriva persoanei care, cu rea credință sau din culpa gravă, a provocat situația generatoare de daune sau împotriva instituției la care această este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exercitiul profesiei."

Initiatorii consideră că promovarea acțiunii în regres trebuie să fie obligatorie având în vedere că statul trebuie să recupereze sumele plătite ca urmare a condamnării de la persoanele responsabile pentru daunele provocate, care cu rea credință sau din culpa gravă au provocat prejudiciile în exercitiul profesiei.

15. La articolul 591 se propune completarea alin.(2) care va avea următorul cuprins: (2) În cazul prevăzut la art. 589 alin. (1) lit. a), cererea de amănare a executării pedepsei se depune la judecătorul delegat cu executarea, însoțită de înscrisuri medicale. Judecătorul delegat cu executarea verifică competența instanței și dispune, după caz, prin încheiere, declinarea competenței de soluționare a cauzei sau efectuarea expertizei medico-legale. După primirea raportului de expertiză medico-legală cauza se soluționează de instanța de executare, potrivit dispozițiilor prezentului capitol. Efectuarea raportului de expertiză medico-legală este obligatorie dacă înscrisurile medicale anexate cererii de amănare atestă un diagnostic de boală incurabilă."

Caracterul obligatoriu al efectuării raportului de expertiză medico-legală în cazul existenței unui diagnostic de boală incurabilă este necesar având în vedere urgența cu care trebuie soluționată cererea de amănare a executării pedepsei.

16. La art. 592 „Cazurile de intrerupere" se propune modificarea alin.(1) care va avea urmatorul cuprins:

(1) Executarea pedepsei inchisorii sau a detențiunii pe via/a poate fi intrerupta : (1) Executarea pedepsei inchisorii sau a detențiunii pe via/a poate fi intrerupta:

(a) in cazurile si in conditiile prevazute la art.589 la cererea persoanelor aratate la alin. (3) al aceluia si articol, iar in cazul prevazut la art.589 alin.(1) lit.(a), precum si la lit.(b) a prezentului articol, si la cererea administratiei penitenciarului.

(b) Cand se constata, pe baza unei expertize medico-legale, ca persoana condamnata sufera de o boala incurabila, in stadiu de evolutie avansata, care ar putea duce la decesul acesteia. In acest caz, executarea pedepsei se intrerupe pe o perioada de cel putin 6 luni.

Modificarea alin. (1) este necesara avand in vedere si posibilitatea administratiei penitenciarelor de a formula cerere de intrerupere a executarii pedepsei atunci cand constata existenta unui diagnostic de boala incurabila a persoanei aflate in detentie. De asemenea se impune completarea cu lit.b) avand in vedere situatia exceptionala generata de concluziile raportului de expertiza medico legala care impune amanarea executarii pedepsei pe o perioada de cel putin 6 luni.

17. La art. 593 „instanta competenta" se propune completarea cu alin.(4) care va avea urmatorul cuprins: (4) Instanta de judecata investita cu cererea de intrerupere avand ca obiect prevederile art.592 lit.(b), dupa primirea raportului de expertiza medico-legala, va solutiona cauza in termen de 3 zile.

Avand in vedere urgenta cu care trebuie solutionata cererea de amanare a executarii pedepsei in acest caz, initiatorii a considerat necesar introducerea unui termen scurt de solutionare.

18. La art. 597 „Procedura la instanta de executare" se propune completarea cu alin.(9) care va avea urmatorul cuprins: (9) Condamnatul aflat in stare de detentie daca se afla in situatia prevazuta de art.592 alin.(1) lit.(b) nu i se aplica prevederile prezentului articol de la alin.(2) si (8) in sensul aducerii la judecata.

Aducerea la instanta a condamnatului care este diagnosticat cu o boala incurabila nu este obligatorie daca se constata ca acesta se afla in imposibilitate de deplasare.

II. Referitor la Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

1. La art. 154: „Termenele de prescriptie a raspunderii penale" se propune modificarea literelor c), d) si e) ale alin.(1) si vor avea urmatorul continut:

(1) Termenele de prescriptie a raspunderii penale sunt:

c) 6 ani cand legea prevede pentru infractiunea savarsita pedeapsa inchisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depaseste 10 ani.

d) 4 ani cand legea prevede pentru infractiunea savarsita pedeapsa inchisorii mai mare de un an, dar care nu depaseste 5 ani.

e) 2 ani cand legea prevede pentru infractiunea savarsita pedeapsa inchisorii care nu depaseste un an sau amenda."

Initiatorii propun reducerea termenelor de prescriptie a raspunderii penale in cazurile de la literele c), d) si e) intrucat aplicarea si executarea pedepsei dupa trecerea unui interval indelungat de timp s-ar dovedi ineficienta in raport cu scopul legii penale. Realizarea acestui scop impune, intre altele, ca raspunderea penala a infractorului sa intervina cat mai aproape de momentul comiterii infractiunii, ca procesul penal sa se desfasoare cu operativitate.

2. La art. 183: "Consecinte deosebit de grave" se propune modificarea si va avea urmatorul continut: „Prin consecinte deosebit de grave se intelege o paguba materiala mai mare de 4.000.000 lei." Initiatorii considera ca valoarea pagubei materiale mai mari de 4.000.000 lei care sa genereze consecinte deosebit de grave este una justa in raport cu inflatia si factorii specifici care tin de fiscalitate si dezvoltare economica.

3. La art. 268: „Inducerea in eroare a organelor judiciare" se propune modificarea alin.(1) care va avea urmatorul continut: (1) Sesizarea penala, facuta prin denunt sau plangere, cu privire la existenta unei fapte prevazute de legea penala ori in legatura cu savarsirea unei asemenea fapte de catre o anumita persoana, cunoscand ca aceasta este nereala, se pedepseste cu jumatate din limitele speciale ale pedepselor cu inchisoare ce corespund infractiunilor ce fac obiectul denuntului sau plangerii.

Se propune schimbarea regimului sanctionator al acestei infractiuni in unul mai sever, avand in vedere pericolul social creat ca urmare a savarsirii faptei, precum si existenta riscului ca o persoana nevinovata sa fie condamnata.

4. Art.283 "Represiunea nedreapta" se completeaza cu alin.(3) care va avea urmatorul cuprins: (3) Retinerea sau arestarea ori aplicarea unei masuri preventive neprivativa de libertate unei persoane, stiind ca nu exista probe concrete din care sa rezulte dincolo de orice indoiala ca aceasta a savarsit o infractiune se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la 3 ani si interzicerea dreptului de a ocupa o functie publica.

Avand in vedere modificarile propuse referitor la conditiile de aplicare a masurilor preventive, initiatorii considera ca se impune incriminarea acestei fapte ca infractiune.

5. La art. 290 „Darea de mita" se propune modificarea alin.(3) care va avea urmatorul continut: (3) Mituitorul nu se pedepseste daca denunta fapta mai inainte ca organul de urmarire penala sa fi fost sesizat cu privire la aceasta, dar nu mai tarziu de 6 luni de la data savarsirii ei.

Modificarea care se propune consta in completarea textului cu un termen de 6 luni, suficient pentru ca mituitorul sa se gandeasca daca face sau nu denuntul ce i-ar conferi o clauza de impunitate. Neexistenta unui asemenea termen ar duce la posibilitatea persistentei unei activitati infractionale a mituitorului constand intr-un santaj perpetuu asupra persoanei care a luat mita. Este adevarat ca textul actual permite organelor judiciare descoperirea unor fapte de coruptie si tragerea la raspundere a persoanelor vinovate, dar nu se poate permite ca mituitorul sa beneficieze de o clauza de impunitate pe un timp nedeterminat. Clauza de impunitate ar putea incalca principiul caracterului echitabil al procesului penal care consacra faptul ca „orice persoana care a savarsit o infractiune sa fie pedepsita potrivit legii” si de aceea pentru a minimaliza aceste incalcari este necesara introducerea unui termen cat mai scurt de la data savarsirii faptei in interiorul caruia sa functioneze clauza de impunitate pentru mituitor.

6. La art.292 "Cumpararea de influenta" se propune modificarea alin.(2) care va avea urmatorul continut: Faptuitorul nu se pedepseste daca denunta fapta mai inainte ca organul de urmarire penala sa fi fost sesizat cu privire la aceasta, dar nu mai tarziu de 6 luni de la data savarsirii ei. Acelasi comentariu ca si la pct.5.

7. La Capitolul II "Infractiuni de serviciu", dupa articolul 296 se introduce un articol nou, art.296¹ intitulat "Abuzul de putere al organelor judiciare" cu urmatorul cuprins: Art.296¹ Abuzul de putere al organelor de cercetare si urmarire penala

(1)Fapta lucratorului de cercetare penala, procurorului sau judecatorului care in exercitarea atributiilor de serviciu, pe parcursul procesului penal, de a promite persoanei cercetate, suspectului sau inculpatului o situatie procesuala care sa duca la neluarea unei masuri preventive sau luarea ori inlocuirea unei asemenea masuri cu una mai usoara, in schimbul careia acesta sa denunte persoane care au savarsit infractiuni se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani si interzicerea dreptului de a ocupa o functie publica.

(2) Daca promisiunea consta in inlaturarea raspunderii penale a persoanei cercetate, suspectului sau inculpatului, desi exista date si probe din care rezulta presupunerea rezonabila ca acestia au savarsit infractiuni, maximul special al pedepsei prevazut de lege se majoreaza cu o treime.

(3) Daca promisiunea ajunge in faza de executare, maximul special al pedepsei prevazut de lege se majoreaza cu jumatate.

(4) Fapta lucratorului de cercetare penala sau procurorului care, in exercitarea atributiilor de serviciu, pe parcursul procesului penal, nu solutioneaza o plangere, un denunt facute printr-unul din modurile aratate la art.288 din Codul de procedura penala, in termen de 2 ani de la data sesizarii, se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la 2 ani si interzicerea dreptului de a ocupa o functie publica.

(5) Daca fapta prevazuta la alin. (4) a fost savarsita cu rea credinta, se

aplica pedeapsa inchisorii de la 6 luni la 3 ani si interzicerea dreptului de a ocupa o functie publica.

Initiatorii propun in mod expres incriminarea unor fapte savarsite de organele judiciare in exercitarea atributiilor de serviciu. Fiecare fapta propusa a fi incriminata descrie abuzul de putere al lucratorului de cercetare penala, procurorului sau judecatorului, care se intalneste deseori in practica dar care ramane nesanctionat. Fapta prevazuta la alin.(1) si formele ei agravante de la alin.(2) si (3) se refera la abuzul organelor judiciare care consta in conditionarea favorizarii situatiei procesuale a persoanei cercetate in scopul obtinerii unui denunt facut de acesta impotriva unor persoane care au savarsit infractiuni. Desi Codul penal sanctioneaza abuzul de putere al organelor judiciare asa cum este prevazut la art.280 „Cercetarea abuziva” si art.283 "Represiunea nedreapta", aceste incriminari nu sunt suficiente, motiv pentru care initiatorul a propus si incriminarea faptelor descrise mai sus. In acelasi sens, fapta prevazuta la alin.(4) si forma agravanta de la alin.(5) sanctioneaza abuzul organelor judiciare constand in nesolutionarea plangerilor sau denunturilor cu care au fost sesizate potrivit art. 228 din Codul de procedura penala intr-un termen rezonabil de la data sesizarii. Termenul propus este de 2 ani si este suficient pentru ca organele judiciare sa solutioneze plangerea sau denuntul, indiferent de gradul de complexitate al acestora. Scopul acestei incriminari este acela de a creste operativitatea actului de justitie si de a evita eventualele abuzuri ale organelor judiciare constand in intarzierea in mod intentionat a solutionarii cauzelor pana la implinirea termenului de prescriptie a raspunderii penale sau in reluarea cercetarilor dupa un timp indelungat in functie de interesul ascuns al organelor judiciare pentru a produce prejudicii persoanei cercetate.

Față de cele prezentate mai sus, vă supunem spre dezbateră și aprobare prezenta propunere legislativă.

Dep. G. Lehel (Narva)
Rădulescu